

Warszawa, 11 maja 2019 roku

**Oświadczenie Latarnika Wyborczego
w sprawie braku odpowiedzi Koalicji Europejskiej**

Latarnik Wyborczy to aplikacja neutralna politycznie, która w podobny sposób działa od 2005 roku przy okazji wszystkich wyborów powszechnych (z wyjątkiem wyborów samorządowych). Podobne narzędzia oparte o ten sam mechanizm działają równolegle w wielu krajach Europy i świata. Latarnik wyborczy nie jest badaniem przedwyborczym, ale aplikacją, która ułatwia porównanie własnych poglądów politycznych z poglądami komitetów startujących w wyborach. Procentowy wykres zgodności jest zaproszeniem do poznania odpowiedzi komitetów wyborczych na poszczególne stwierdzenia oraz komentarzy, które komitety dodają niuansując swoje wypowiedzi. Z analizy statystyk wiemy, że wielu użytkowników korzysta z tej opcji.

W nadchodzących wyborach startują trzy komitety koalicyjne. Dwa z nich ustaliły spójny zestaw odpowiedzi i przesłały je Latarnikowi Wyborczemu umożliwiając jednocześnie ich poznanie wyborcom. Podobnie było przy okazji wszystkich poprzednich elekcji – wszystkie koalicje udzielały Latarnikowi spójnych odpowiedzi. Stoimy na stanowisku, że rozważanie odpowiedzi na poziomie komitetów wyborczych, które wystawiają w wyborach jedną listę (a nie poszczególnych partii, które tworzą komitet) jest najbardziej adekwatne i przejrzyste. Zgodnie z ordynacją wyborczą do Parlamentu Europejskiego głosy oddane na kandydatów z tej samej listy sumują się, więc przyjęty przez nas sposób konstrukcji narzędzia oddaje dynamikę przeliczania głosów w czasie wyborów. Wyborca oddając głos na konkretnego kandydata liczy się z tym, że jego głos przechodzi na osoby z najlepszym wynikiem na danej liście (tym samym wspiera się zarówno kandydata, jak i listę).

Zasady funkcjonowania Latarnika Wyborczego zostały przedstawione jednocześnie wszystkim sztabom wyborczym 1 kwietnia. Każdy sztab miał więc takie same szanse i możliwości udzielenia odpowiedzi. Koalicja Europejska przesłała do nas swoje stanowisko z zastrzeżeniami dopiero 8 maja (na dzień przed publikacją Latarnika), tego samego dnia odpowiedzieliśmy sztabowi ponownie zachęcając do udziału w Latarniku. Brak odpowiedzi Koalicji Europejskiej w Latarniku Wyborczym jest oczywistą słabością naszego narzędzia.

Ubolewamy nad tym i nadal zachęcamy przedstawicieli komitetu do przesłania swoich odpowiedzi. Nie ustajemy w próbach przekonania Koalicji Europejskiej do udzielenia odpowiedzi na nasze pytania. Wskazywaliśmy, że ogólne odpowiedzi można nuansować dodając do każdego ze stwierdzeń komentarz. Wiele komitetów skorzystało z tej możliwości uzupełniając swoje odpowiedzi o szczegółowe zastrzeżenia lub postulaty. W przypadku koalicji poszczególne partie ją tworzące mogą w komentarzach zgłosić votum separatum wobec odpowiedzi całej listy i użytkownicy będą mogli się z tym komentarzem zapoznać. W poprzednich latach część komitetów wyborczych przekazywała nam swoje odpowiedzi już po jego uruchomieniu, pod presją mediów i wyborców – użytkowników (tak było m.in. w wyborach prezydenckich w 2015 roku). Liczyliśmy i nadal liczymy, że tym razem stanie się podobnie.

Jednocześnie rzetelnie informujemy naszych użytkowników o braku odpowiedzi Koalicji Europejskiej i niemożności porównania swoich poglądów z jej deklaracjami. Każdy użytkownik poznając swoje wyniki widzi informację o braku udziału Koalicji Europejskiej.

Usunięcie Latarnika Wyborczego z internetu w tym momencie byłoby nieuczciwością wobec użytkowników – wyborców, którzy chcą się porównać swoje poglądy z deklaracjami innych komitetów. Zmiana zasad Latarnika w jego trakcie i rozbicie odpowiedzi na poszczególne partie byłaby nieuczciwa w stosunku do pozostałych koalicji, które uzgodniły swoje stanowiska. Doświadczenie tworzenia Latarnika Wyborczego od 2005 pokazuje nam jednoznacznie, że polskie komitety wyborcze niechętnie dzielą się swoimi stanowiskami mimo tego, że użytkownicy (dotychczas 4,5 mln obywateli) chcą je poznać. Usunięcie Latarnika Wyborczego z uwagi na brak odpowiedzi jednego komitetu oznaczałoby zapewne w dłuższej perspektywie koniec Latarnika Wyborczego, zawsze bowiem jeden z komitetów mógłby zignorować aplikację.

Latarnik Wyborczy konsekwentnie zachowuje neutralność polityczną, choć w świecie polityki (szczególnie w okresie kampanii wyborczej) nie jest to łatwe. W kolejnych latach jesteśmy oskarżani o sprzyjanie to jednej, a to drugiej stronie sceny politycznej choć krytycy nie uzasadniają jednoznacznie tych zarzutów i insynuacji. Dokładamy wszelkich starań by równo traktować wszystkie startujące w wyborach komitety. Przejrzystość i stałość zasad tworzenia Latarnika to jeden z mechanizmów zapewniających tę neutralność.

Jędrzej Witkowski

Prezes Zarządu

Centrum Edukacji Obywatelskiej

Załącznik 1**– pismo Koalicji Europejskiej z dnia 8 maja 2019 roku**

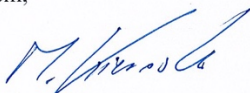
Koalicjiny Komitet Wyborczy
Koalicja Europejska
PO PSL SLD .N Zieloni
ul. Wiejska 12a, 00-490 Warszawa
REGON: 382605880
NIP: 701-09-12-427
tel.: 22 635 78 79, fax: 22 635 76 41
e-mail: wybory@platforma.org

Szanowni Państwo,

w związku z tym, że zaproponowana przez Państwa formuła w naszej ocenie uniemożliwia udzielenie pełnej, precyzyjnej i jednoznacznej odpowiedzi na wiele pytań, nie możemy wziąć udziału w ankiecie Latarnika. Kształt odpowiedzi oparty na wyborze „Tak-Nie-Nie mam zdania”, niestety zniekształca pełne stanowisko i tym samym może wprowadzać w błąd czytelników. Podchodząc odpowiedzialnie i starannie do postawionych w ankiecie pytań, uważamy, że w wielu przypadkach zaproponowana przez Państwa formuła odpowiedzi wymagałaby znaczących uogólnień, nie uwzględniających często szerokiego kontekstu poruszanych zagadnień.

Ponieważ mamy świadomość, że zaproponowane przez Państwa tematy są niezwykle istotne dla społeczeństwa, jesteśmy otwarci na inną niż ankietowa formę prezentacji poglądów Koalicji Europejskiej. Stoimy na stanowisku, że warto byłoby rozwinąć wskazane przez Państwa zagadnienia podczas ewentualnej debaty kandydatów do Parlamentu Europejskiego.

Z poważaniem,

www.wyborype.platforma.org

Załącznik nr 2**– odpowiedź Centrum Edukacji Obywatelskiej do Koalicji Europejskiej z dnia 8 maja 2019 roku****Wybory do Parlamentu
Europejskiego 2019**

Warszawa, 8 maja 2019

**Pan Marcin Kierwiński
Szef Sztabu Koalicji Europejskiej***Szanowny Panie Polsko!*

Uprzejmie dziękuję za przesłanie odpowiedzi na zaproszenie do udziału w przygotowaniu Latarnika Wyborczego na wybory do Parlamentu Europejskiego 2019, skierowane do Koalicyjnego Komitetu Wyborczego Koalicja Europejska. Z ubolewaniem przyjąłem Państwa odmowę udzielenia odpowiedzi na zaproponowane przez nas stwierdzenia.

Uzyskanie precyzyjnej i jednoznacznej odpowiedzi komitetów w najważniejszych i najbardziej aktualnych sprawach z życia publicznego, jest w naszej opinii prawem obywateli i istotą dojrzałej demokracji.

Formuła jednoznacznych pytań zamkniętych, stosowana przy tworzeniu Latarnika Wyborczego od 2005 roku. Ugrupowania tworzące Koalicję Europejską (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Polskie Stronnictwo Ludowe i Sojusz Lewicy Demokratycznej) brały udział w Latarniku Wyborczym we wszystkich poprzednich edycjach udzielając odpowiedzi naszym użytkownikom na podobne pytania.

Jednoznaczne odpowiedzi komitetów pozwalają wyborcom zorientować się w faktycznych poglądach partii politycznych i przy urnach dokonać świadomego wyboru. Mamy świadomość, że wiele poruszanych przez nas zagadnień dotyczy spraw ważnych i złożonych. Dlatego też poza udzieleniem odpowiedzi „Tak-Nie-Nie mam zdania”, proponujemy wzbogacenie stanowiska o uszczegóławiający komentarz, który można dodać dla każdego ze stwierdzeń. Pozwoli to użytkownikom platformy jeszcze lepiej poznać Państwa stanowisko.

Latarnik Wyborczy w obecnej edycji startuje już jutro, 9 maja. **Wszystkie pozostałe ogólnopolskie komitety wyborcze przesłały już, bądź zadeklarowały przesłanie swoich odpowiedzi.** Niestety z uwagi na konstrukcję narzędzia nie jest możliwe przedstawienie poglądów Koalicji bez udzielania odpowiedzi na pytania.

Nasze narzędzie nie będzie w pełni funkcjonalne bez udziału Koalicji Europejskiej, a nieobecność Koalicji jako najważniejszej siły opozycyjnej w kraju zostanie z pewnością zauważona zarówno przez wyborców (szacujemy, że z narzędzia skorzysta około 1 mln osób), jak i media relacjonujące przebieg kampanii wyborczej.

Dlatego też apeluję do Pana o ponowne rozważanie Państwa decyzji o udziale w Latarniku Wyborczym i ostateczne przesłanie odpowiedzi do przygotowanych stwierdzeń.

2 porażenie

dr *Jędrzej Witkowski*
Prezes Zarządu
Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej